

AGENCIJA ZA OSIGURANJE U BOSNI I HERCEGOVINI
АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
INSURANCE AGENCY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

OSNOVNI POJMOVI U SEKTORU OSIGURANJA

Osiguranje je oblik upravljanja rizikom koje je usmjereno na smanjenje finansijskih gubitaka.

Osiguranik je osigurano lice. U osiguranju imovine to je lice na koje glasi ugovor o osiguranju. Kod osiguranja imovine za lični račun ugovarač osiguranja je ujedno i osiguranik, a kod osiguranja za tuđi račun osiguranik može biti jedno ili više trećih lica. Kod osiguranja života, osiguranik je lice na čiji se život sklapa polica osiguranja. Lice kojem se isplaćuje naknada ne mora biti osiguranik. Ako osiguranik i ugovarač nisu ista lica, za valjanost ugovora o osiguranju potrebna je pisana saglasnost osiguranika

Osiguravač je pravno lice koje se bavi osiguranjem. To je ugovorna strana u zaključenom ugovoru o osiguranju koja je za ugovorenu premiju preuzela

obavezu naknade štete ili osigurane sume ako se ostvari osigurani slučaj.

Ugovarač osiguranja je pravno ili fizičko lice koje sa osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju i koje plaća premiju osiguranja, ali ne mora imati pravo na naknadu od osiguravača (osigurninu). Za jedan ugovor može biti više ugovarača. U najvećem broju slučajeva su ugovarač osiguranja i osiguranik ista lica. Kod nekih vrsta ugovora o osiguranju su ugovarač osiguranja i osiguranik različita lica.

Osigurnina je novčani iznos koji je osiguravač obavezan isplatiti osiguraniku, odnosno korisniku ili korisnicima osiguranja, na osnovu sklopljenog ugovora o osiguranju kada se dogodi osigurani slučaj. Kod imovinskih osiguranja osigurnina je naknada za štetu, a kod životnih osiguranja ugovorena svota.

Poslovi osiguranja su poslovi zaključivanja ugovora o osiguranju i reosiguranju, obrada zahtjeva za naknade i plaćanje naknada proizašlih na osnovu ugovora

Ugovor o osiguranju je pravni posao kojim se ugovarač osiguranja obavezuje da će platiti premiju osiguranja, a osiguravač preuzima obavezu isplate naknade ili ugovorene svote u slučaju nastanka osiguranog slučaja osiguraniku ili trećem licu

Polica osiguranja je isprava o ugovoru o osiguranju, dokument koji je potpisao osiguravač sadržan u ugovoru o osiguranju.

Ponuda osiguranja je ponuda ugovarača osiguranja osiguravaču za zaključivanje ugovora o osiguranju. Pisana ponuda data ugovaraču za sklapanje ugovora o osiguranju obavezuje ponuđača, ako nije odredio kraći rok, za osam dana od dana kada je ponuda prispjela osiguravaču, a kod osiguranja života ako je potreban doktorski pregled, rok je 30 dana.

Premija osiguranja je novčani iznos koji ugovarač osiguranja plaća osiguravaču, na osnovu sklopljenog ugovora o osiguranju. Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalna premija obuhvata dio premije za funkciju naknade šteta i isplatu ugovorenih iznosa, a taj dio premije naziva se tehnička premija i dio premije za preventivu. Režijski dodatak je dio premije koji služi za pokriće troškova obavljanja

AGENCIJA ZA OSIGURANJE U BOSNI I HERCEGOVINI
АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
INSURANCE AGENCY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

djelatnosti osiguranja. Na polici osiguranja premija se iskazuje u bruto iznosu.

Korisnik osiguranja je pravno ili fizičko lice koje u slučaju nastanka osiguranog slučaja ima pravo na naknadu od osiguravača. Može biti i više korisnika za isti osigurani slučaj i oni tada dijele naknadu.

Osigurani slučaj je događaj koji može prouzrokovati štetu, a pripada rizicima koje osiguravač pokriva svojom djelatnošću.

Osigurani rizik je element ugovora o osiguranju, događaj na osnovu kojeg je sklopljeno osiguranje. Pod pojmom rizik podrazumijeva se budući neizvjestan događaj nastao nezavisno od isključive volje osiguranika, zbog koje osiguranik može pretrpjeti materijalnu štetu.

Osigurljivi rizik podrazumijeva događaj koji se može dogoditi u budućnosti, koji je neizvjestan i nezavisan o isključivoj volji ugovarača osiguranja ili osiguranika.

Osigurana svota je maksimalani iznos obaveze osiguravača prema osiguraniku, odnosno korisniku osiguranja ukoliko nastupi osigurani slučaj.

List pokrića je dokument kojim se dokazuje postojanje osiguranja bez prezentovanja police. List pokrića je skraćeni oblik police koji sadrži samo osnovne podatke o uslovima sklopljenog osiguranja. Obično se izdaje onda kada ne postoji neki opći

ugovor o osiguranju, i to kada se iz tehničkih razloga ne može odmah izdati polica osiguranja

Reosiguranje je zasebna djelatnost osiguranja koja se ostvaruje tako što osiguravač prenosi na reosiguravača dio rizika koji je prethodno preuzeo u osiguranje i za uzvrat plaća reosiguravaču premiju reosiguranja (direktno reosiguranje). Reosiguravač može dio rizika preuzetog od osiguravača dalje prenositi na drugog reosiguravača (retrocesija), ovaj na trećeg itd.

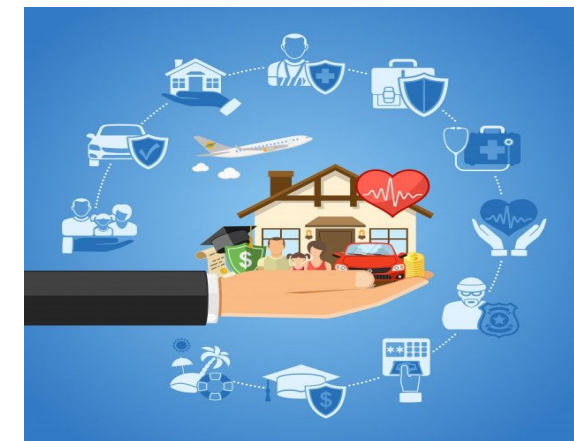
Reosiguravač je ugovorna strana iz ugovora o reosiguranju koja prihvata dio rizika osiguravača za što dobija premiju reosiguranja.

Reosiguranik je ugovorna strana iz ugovora o reosiguranju koja ustupa dio svoje obaveze

reosiguravaču u njegovo pokriće, za koju plaća premiju reosiguranja.

Posredovanje u osiguranju obavljaju brokери u osiguranju i zastupnici u osiguranju. Društvo za osiguranje ne može obavljati djelatnost neposrednog osiguranja ili djelatnost reosiguranja preko posrednika u osiguranju koji nisu registrovani u posebnoj registru koji vodi Agencija za nadzor osiguranja FBiH i Agencija za osiguranje RS-a.

Zastupanje u osiguranju podrazumijeva pokretanje, predlaganje i obavljanje poslova pripreme i zaključivanja ugovora o osiguranju u ime i za račun jednog ili više osiguravača za proizvode osiguranja koji međusobno ne konkurišu. Izuzetno se zastupanje više osiguravača u proizvodima koji međusobno konkurišu dozvoljava na osnovu pisane saglasnosti zastupanog društva za osiguranje.

AGENCIJA ZA OSIGURANJE U BOSNI I HERCEGOVINI
АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
INSURANCE AGENCY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Zastupnik u osiguranju je fizičko lice koje obavlja poslove zastupanja u osiguranju i koje za to posjeduje odgovarajuću dozvolu Agencije za nadzor osiguranja FBiH i Agencije za osiguranje RS-a. Zastupnik osiguranja je lice koje je osiguravač ovlastio za zaključivanje ugovora o osiguranju. Osiguravač može dati ovlaštenje za zaključivanje svih vrsta osiguranja i za samo neke vrste osiguranja. Ako je dato ovlaštenje za zaključivanje samo nekih vrsta osiguranja, tada se u ovlaštenju navodi za koje vrste osiguranja je zastupnik ovlašten.

Broker u osiguranju je pravno ili fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost i čiji je isključivi zadatak da u ime osiguranika i reosiguranika, radi osiguranja ili reosiguranja rizika, poveže lica koja traže osiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje i reosiguranje i da, kada je to potrebno, pomogne u pripremi i izvršavanju tih ugovora, naročito u slučaju podnošenja zahtjeva za naknadu. Broker u osiguranju bit će plaćen provizijom od društva za osiguranje ili reosiguranje, što ga neće obavezati prilikom izbora društava za osiguranje ili reosiguranje.

Tehničke rezerve za osiguranje života, kad ugovarač snosi rizik ulaganja, sadrže obaveze osiguravača po policama osiguranja života čija se ugovorena svota i učestvovanje u dobiti određuje prema ulaganjima kapitala za koje ugovarač osiguranja snosi rizik ulaganja ili su indeksirana. Rezervisanja za pokriće rizika smrti ili drugih rizika,

kao i izdaci za obavljanje djelatnosti se iskazuju u matematičkoj rezervi osiguranja života.

Matematička rezerva osiguranja života je razlika između sadašnje vrijednosti svih budućih obaveza osiguravača po ugovorima iz osiguranja života i sadašnje vrijednosti svih budućih obaveza ugovarača osiguranja po tim ugovorima. Matematička rezerva je dio tehničke rezerve osiguravača. Nastaje jer su iz praktičnih razloga za vrijeme trajanja osiguranja godišnje premije iste, mada se zbog većeg rizika smrti prirodna premija povećava svake godine. Tako je premija u prvim godinama osiguranja veća, a kasnije manja od prirodne premije pa osiguravač mora čuvati nepotrošeni dio premije, tzv. štednu premiju, što čini matematičku rezervu.

Aktuar je stručnjak koji se bavi pitanjima neizvjesnosti i rizika pri čemu primjenom

specijalističkih znanja iz matematike, statistike i ekonomije nastoji različite vrste rizika i neizvjesnosti svesti na minimalnu statistički prihvatljivu mjeru. Ovlašteni aktuar je fizičko lice koje je ovlašteno od nadležnog organa da obavlja aktuarske poslove.

Bankoosiguranje je novi vid prodaje osiguranja života putem banaka. Nudeći najširi mogući izbor finansijskih usluga na jednom mjestu banke i osiguravači se nadaju efikasnijem iskorištenju potencijala svojih klijenata i time povećanju vlastite dobiti. Glavni argumenti za koncept bankoosiguranja su smanjenje troškova i bolja iskorištenost postojećih kanala prodaje.

Franšiza je učestvovanje osiguranika u šteti. Naziva se još ugovoreni smopridržaj. Pod franšizom se podrazumijeva iznos ili procenat predviđen ugovorom o osiguranju do kojeg iznosa šteta nije nadoknativa iz osiguranja premda je ta šteta inače pokrivena osiguranjem. Iskazuje se kao procenat od osigurane svote ili štete, odnosno kao apsolutni iznos.

Karenca je period na početku ugovorenog trajanja osiguranja za vrijeme kojeg osiguravač nije u obavezi ako nastupi osigurani slučaj.

Malus je doplatak na premiju ugrađen u cjenovnik koji osiguravač obračunava osiguraniku za individualan nepovoljan odnos premije i šteta; povišenje premijske stope osiguraniku za idući period ako su štete kroz ugovoreni raniji period znatno premašile ukupnu uplaćenu premiju.

AGENCIJA ZA OSIGURANJE U BOSNI I HERCEGOVINI
АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
INSURANCE AGENCY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Nadosiguranje nastaje kada je suma ili svota osiguranja, tj. novčani iznos na koji je neki predmet osiguran, veća od stvarne vrijednosti osiguranog predmeta. Ako je znatnija razlika između osigurane svote i osigurane vrijednosti, osiguravač ili osiguranik mogu predložiti smanjenje premije i osigurane svote. U slučaju nastanka štete osiguravač je u obavezi do visine ukupne štete, pod pretpostavkom da ugovarač osiguranja nije imao zle namjere.